

Het keurmerk van de Stichting
Centrum Certificering ACT en FACT:
voor effectieve, betrouwbare en transparante zorg

Het keurmerk van de Stichting Centrum Certificering ACT en FACT:

voor effectieve, betrouwbare en transparante zorg

In Nederland leven ruim 100.000 mensen die langdurig last hebben van een ernstige psychiatrische aandoening. Ze hebben bijvoorbeeld schizofrenie, last van psychoses of een ernstige depressie. Deze patiënten hebben een grote kans op andere problemen, zoals een verslaving, verstandelijke handicap, gedragsstoornis of persoonlijkheidsstoornis. Een deel van deze patiëntengroep raakt dakloos, verliest een baan of komt met justitie in aanraking. In 2002 werden de modellen ACT en FACT geïntroduceerd voor begeleiding en behandeling van deze patiënten. Het zijn beide daadkrachtige modellen die zorg en behandeling bij de patiënt thuis bieden. ACT en FACT garanderen continuïteit van zorg en een integrale benadering. Met ACT en FACT houden patiënten zich steeds vaker staande in de maatschappij. En krijgen ze mogelijkheden om aan het eigen herstel te werken.

ACT- en FACT-teams benaderen patiënten op een assertieve, outreachende manier, desnoods met dwang- of drangmiddelen. Teams zijn multidisciplinair: ze kunnen álle zorg bieden die nodig is. Teams werken intensief samen met andere organisaties en instellingen uit de maatschappelijke zorg.

■ ACT: Assertive Community Treatment

ACT is ontwikkeld in de Verenigde Staten. Het richt zich op de moeilijkste twintig procent van de mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen en complexe andere problemen zoals schulden, verslaving en/of dakloosheid. ACT-teams bieden zeer intensieve bemoeizorg. ACT wordt in de multidisciplinaire richtlijn schizofrenie aanbevolen als een evidence-based organisatiemodel.

■ FACT: Functie Assertive Community Treatment

Dit model is in Nederland ontwikkeld als afgeleide van ACT. FACT richt zich op alle patiënten met ernstige psychiatrische aandoeningen in een omschreven wijk of regio. De FACT-wijkteams bieden individuele zorg en behandeling die wordt opgeschaald tot de intensieve ACT-zorg als problemen verergeren. Dat biedt optimale mogelijkheden voor continuïteit van zorg. FACT wordt in de multidisciplinaire richtlijn schizofrenie aanbevolen als een 'best practice'.

■ De Stichting CCAF toetst de kwaliteit van (F)ACT-teams

De Stichting Centrum Certificering ACT en FACT toetst (F)ACT-teams aan een set van kwaliteitseisen op het gebied van organisatie van zorg, inzet van hulpverleners, inbedding in de samenleving en de toepassing van evidence-based methodieken. Gecertificeerde teams worden opgenomen in het keurmerkregister, dat openbaar is via www.ccaf.nl.

■ Een keurmerk voor effectieve, betrouwbare en transparante zorg

Onderzoek wijst keer op keer uit dat hoe beter een team zich houdt aan het organisatiemodel van ACT, hoe beter de resultaten zijn die teams bij patiënt- en boeken. Daarom toetst de stichting CCAF in hoeverre een team werkt volgens het model. Zo ontstaat van ACT en FACT een effectieve, betrouwbare en transparante uitvoering. Voorkomen wordt dat teams de titel 'ACT' of 'FACT' voeren terwijl ze het model niet (goed) hebben geïmplementeerd.

■ Het keurmerk maakt kwaliteit inzichtelijk

- Patiënten en hun familie krijgen inzicht in de kwaliteit van zorg die de patiënt krijgt. ACT en FACT zijn modellen waarbij patiënten en hun familie actief betrokken worden. Een gecertificeerd team doet dit op de goede manier.
- Teams krijgen dankzij een audit zicht op hun werkwijze. Na afloop van een audit krijgen ze een auditverslag met daarin opmerkingen en aandachtspunten voor verbetering. Daarmee kunnen ze hun aanpak weer verder verbeteren.
- Directies en bestuurders van instellingen houden overzicht in opbouw en functioneren van meerdere teams en kunnen dit relateren aan de klanttevredenheid, ROM en productiviteit van deze teams. Met deze managementinformatie kunnen zij de modellen verder uitbouwen.
- Zorgverzekeraars kunnen dankzij het keurmerkregister nagaan welke kwaliteit van zorg zij inkopen. Ggz-instellingen die met gecertificeerde teams werken bieden betrouwbare en kwalitatief goede zorg aan. Van een team dat volgens het ACT- of FACT-model werkt zijn bepaalde resultaten te verwachten, zoals een afname van opnamedagen en het beter in zorg houden van patiënten.
- Gemeenten krijgen zekerheid over een ketengerichte aanpak van problemen. Samenwerking met andere ketenpartners is één van de onderdelen van het ACT- en FACT-model. Gecertificeerde teams werken gestructureerd samen met bijvoorbeeld thuiszorg, wijkagenten, reclassering en welzijnsorganisaties. Overdracht en nazorg zijn goed geregeld.

Het keurmerk van de stichting Centrum certificering ACT en FACT

De patiënten die door ACT- en FACT teams worden behandeld en begeleid hebben vaak ernstige psychiatrische problematiek. Dat uit zich ook in beperkingen in maatschappelijk functioneren, wonen en werken. De teams ondersteunen hen praktisch, bieden behandeling en ondersteunen hen in hun eigen herstelproces. Belangrijke werkzame factoren bij deze aanpak zijn de outreachende zorg (naar de patiënt toe, bij hem thuis), het multidisciplinair team met behandelaars en begeleiders, de integrale aandacht voor verslavingsproblematiek, de mogelijkheid de zorg snel te intensiveren door het hele team en doelgroepgericht en wijkgericht werken.

Deze aanpak neemt inmiddels een hoge vlucht. In de Nederlandse ggz werken nu al meer dan 35 ACT- teams en meer dan 100 FACT-teams. Naar verwachting groeit dit aantal door naar meer dan 200 teams. Inmiddels wordt de werkwijze ook benut in de forensische psychiatrie, de kinder- en jeugdggz en verslavingszorg.

Een dergelijk snelle groei vereist wel duidelijkheid over de werkwijze en modelgetrouwheid. Ten eerste omdat onderzoek aantoonde, dat teams die 'modelgetrouw' werken betere uitkomsten boeken. Ten tweede om te voorkomen dat niet goed toegeruste teams ten onrechte aangeven dat zij met deze (F)ACT werkwijze werken. Dat vermindert de betrouwbaarheid van (F)ACT naar patiënten, hun familie en financiers.

Daarom toetst de Stichting Centrum Certificering ACT en FACT (F)ACT-teams in onafhankelijke audits aan duidelijke modelgetrouwheidsschalen. Teams met voldoende modelgetrouwheid worden opgenomen in het openbare keurmerkregister van het CCAF, te vinden via de website, www.ccaf.nl.

Stichting
Centrum
Certificering
ACT en FACT

Stichting Centrum Certificering ACT en FACT
Postbus 725
3500 AS Utrecht
I: www.ccaf.nl
E: info@ccaf.nl

Folder ontwerp: www.lunamedia.nl
Foto: DigiDaan, gemaakt in opdracht van GGZ inGeest
Februari 2011

